



De Slow Group

Als hoofdredacteur heb ik altijd het genoegen om alle bijdragen aan *Groepen* van A tot Z te lezen, lang voordat het nummer op de deurmat ligt bij de lezers. Voor mij voelt het als een privilege om op deze manier mijn vakkennis bij te houden en te weten te komen wat er leeft onder collega's en in de samenleving, ontspannen vanuit de luxe van mijn eigen studeerkamer, luie stoel of in de tuin in het zonnetje. Afgezien van de themanummers, die lang van te voren worden gepland, is het streven om te zorgen voor evenwichtige diversiteit in de artikelen in de nummers van dit vaktijdschrift. Dit keer leek dat niet te gaan lukken, omdat het aantal toegezegde artikelen beperkt was en er last minute ook nog artikelen afvielen. Is het dan dit keer een bundeling willekeurige artikelen over groepstherapie geworden?

Nee. Toen alle artikelen bij de eindredactie lagen en ik ging zitten voor mijn redactioneel, zag ik het verband tussen de artikelen. Ik moest denken aan de Slow Food-beweging die in de jaren tachtig is opgericht door Carlo Petrini in Bra, regio Piemonte in Noord-Italië. In het kort zet deze beweging zich af tegen de industriële productie van voedsel met fastfood als exponent daarvan. Ze beoogt de culturele of traditionele keuken

te behouden en daarmee ook het oorspronkelijke gebruik van gewassen, zaden, dieren en landbouwgebruiken van een regio (Petrini, 2015). Natuurlijk vraagt dit om uitleg, omdat niet iedereen aan slow food denkt bij groepspsychotherapie. In de oprichtingsverklaring van de Slow Food-beweging staat het volgende geschreven (Petrini, 2015): *We moeten ons verdedigen tegen de algehele waanzin van fast life door rustig te genieten van de dingen des levens. Aan wie een gejaagd bestaan aanziet voor efficiëntie, en dat zijn de meesten, stellen we een vaccin voor, bestaande uit een juiste dosis gegarandeerd zinnelijk genot, langzaam te consumeren om er zo lang mogelijk van te kunnen genieten. We beginnen aan tafel, met slow food. Als reactie op de vervlakking van fastfood herontdekken we de rijkdom en de aroma's van de lokale keuken. Als fast life in naam van productiviteit ons leven verandert en ons landschap en milieu bedreigt, dan is Slow Food vandaag de dag het revolutionaire antwoord daarop.*

Het begon bij de column van Sandra Schruijer met de titel *Ditch the pitch*; dat zou een passende titel van een manifest zijn. Zij hekelt de cultuur van snel willen scoren en pleit voor contact, tijd en ruimte, belangstelling en wederkerigheid. Betekenisgeving,

verdieping en samen worstelen. Ze raakt hiermee, zonder dat bij het schrijven te kunnen weten, aan de kern van het artikel geschreven door Frans van Paassen. Hij staat stil bij het belang van het signaleren en herstellen van relatiebreuken in het interpersoonlijke contact in de groep. Als het gaat over interpersoonlijk contact en de veranderingen in relaties als gevolg van internet en sociale media wordt in mijn eigen artikel beschreven hoe dit effect heeft op de groepspsychotherapie. Indirect een pleidooi voor contact, relaties en aandacht voor de gevolgen van de grenzeloosheid van internet. De wetenschappelijke basis van ons werk als groepstherapeuten is ruimschoots vastgesteld en wordt in dit septembernummer in een bijdrage van Rob Koks en Willem de Haas aandachtig weergegeven. Zij beschrijven de nieuwste review over de evidentie voor de werkzaamheid van groepstherapie door Gary Burlingame & Bernhard Strauss.

In de column van de voorzitter vertelt Marc Daemen over de succesvolle lobby van de NVGP in samenwerking met diverse partijen die zal leiden tot betere tarieven voor groepsconsulten in het ZPM. Tevens gaat hij in op de huidige en toekomstige prioriteiten van het bestuur, waaronder de oprichting van de sector de Maatschappij als Groep. Monique Leferink op Reinink neemt ons hierin alvast mee met twee bijdragen. Zo schrijft zij over het boek van Gerard Fromm uit 2022 met de titel *Traveling through time* over hoe trauma door generaties heen doorwerkt in families, organisaties en de samenleving. Tevens heeft zij verslag gedaan van de 45^{ste} Foulkes-lezing van de Group Analytic Society International (GASi), gehouden door dr. Regine Scholz,

die was getiteld *When foundation matrices move – Challenges for a group analysis of our time*. Regine Scholz gaat in op de vraag hoe psychoanalytisch geschoolde professionals een bijdrage kunnen leveren aan het verminderen van de spanningen in de samenleving die ontstaan door de migratie van enorme aantallen mensen ten gevolge van oorlogen, de klimaatcrisis en de wereldwijde politieke en economische onrust.

Al deze bijdragen hebben als centraal thema het maken van contact, de tijd nemen om met elkaar te verbinden, het belang en de relevantie van groepstherapie en de invloed van veranderingen en spanningen in de samenleving op de maatschappij en daarmee in onze groepen. Het blijft een uitdaging om ons werk als groepstherapeuten en ggz-professionals niet te veel te laten beïnvloeden door politieke en financiële belangen, waarbij bezuinigingen op de ggz en met name op intensievere en meer complexe vormen van behandeling de afgelopen jaren hebben geleid tot sluiting van klinieken en gespecialiseerde centra. De recent aangekondigde sluiting van het Centrum voor Psychotherapie van Pro Persona in Lunteren is daarvan een voorbeeld (Gaffke, 2022).

Graag wil ik hier dan ook een nieuwe term introduceren, namelijk de Slow Group. In aansluiting op Petrini (2015) en de Slow Food-beweging kunnen wij als groepstherapeuten een beweging in gang zetten tegen de *quick fix* in de gezondheidszorg, zodat we de tijd kunnen nemen om onze patiënten in de groep te helpen om te gaan met de uitdagingen en worstelingen die onze samenleving en de online wereld met zich meebrengen. Zie het lezen van dit papieren vaktijdschrift

over fundamentele thema's rondom groepsdynamica, groepspsychotherapie, interpersoonlijk contact en de samenleving als onderdeel van de Slow Group-beweging. Ga in gesprek met elkaar over wat er geschreven wordt en discussieer met elkaar.

Geniet van dit nummer bij voorkeur, in alle rust, onder het genot van een regionale en natuurlijk gebrouwen drank volgens de principes van de Slow Food!

Salvatore Vitale

Literatuur

Gaffke, P. (2022). Steeds meer ggz-instellingen moeten sluiten, medewerkers in Lunteren willen kliniek zelf kopen zodat die niet dicht hoeft. Verkregen op 10-07-2022 van <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/steeds-meer-ggz-instellingen-moeten-sluiten-medewerkers-in-lunteren-willen-kliniek-zelf-kopen-zodat-die-niet-dicht-hoeft/>

Petrini, C. (2015). *Slow Food. Over het belang van smaak*. Hilversum: Fontaine Uitgevers.
